

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 17.7.2009
COM(2009) 382 окончателен

2009/0105 (COD)

Предложение

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 1080/2006 относно Европейския фонд за регионално развитие по отношение на допустимостта на интервенции в сектора на жилищното строителство, осъществявани в полза на маргинализирани общности

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Предложението цели да се позволи финансовата подкрепа по линия на ЕФРР за интервенции в сектора на жилищното строителство, осъществявани в полза на маргинализирани общности, които живеят в присъединилите се към Европейския съюз на 1 май 2004 г. или след тази дата държави-членки. Голяма част от тези общности в новите държави-членки живеят в селски райони и във временни постройки (както в селски, така и в градски райони) и не могат да се ползват от подкрепата по линия на ЕФРР.

Конкретно в член 7, параграф 2 от регламента за ЕФРР¹ се урежда допустимостта на разходите за жилищно строителство в новите държави-членки. Натрупаният до днес опит показва обаче, че условията за допустимост не са напълно съобразени с нуждите по места.

Към настоящия момент според действащите разпоредби за ЕФРР интервенциите в сектора на жилищното строителство са възможни в рамките на операции за *градско развитие* и под формата на *ремонт на съществуващи жилища*. Това означава, че подкрепата за интервенции в селски райони или за замаяната на жилища с много ниско качество в градски или селски райони не отговаря на критериите по линията на ЕФРР.

Загрижеността и ангажираността на ЕС да се бори със социалната изолация, в това число особеното положение на ромите, растат. Европейският парламент² и Съветът³ неколккратно настояха Комисията да предприеме мерки за насърчаване на приобщаването на общностите, живеещи в крайни лишения и маргинализация. Комисията се ангажира да предложи в рамките на структурните фондове мерки за подобряване на условията на живот на тези общности.

Настоящото предложение за изменение на регламента за ЕФРР е резултат от този ангажимент.

Освен това за да се постигне опростяване, настоящото предложение съдържа незначителни промени на формулировката на действащия член 7, параграф 2 от регламента за ЕФРР, отнасящи се до рамката, в която ще се осъществяват интервенции в сектора на жилищното строителство в градски райони, без обаче да променя действащите правила за допустимост, прилагани спрямо ЕС-12. По-специално:

i) Член 7, параграф 2 от регламента за ЕФРР предоставя на Комисията

¹ Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година, изменен от Регламент (ЕО) № 397/2009, ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр.1.

² Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2009 г. относно социалното положение на ромите и подобряването на техния достъп до пазара на труда в ЕС (2008/2137(INI)).

³ Заключения на Съвета относно приобщаването на ромите, Люксембург, 8 юни 2009 г.

изпълнителни правомощия да определи критериите за подбор на районите и за съставянето на списъка с допустими интервенции в сектора на жилищното строителство. Комисията упражни правомощията си, израз на което е член 47 от Регламент (ЕО) № 1828/2006. Предвид обаче на голямата разнородност в състоянието на жилищния фонд по места, се установи, че определените от Комисията критерии не са подходящи. Ето защо в момента те се опростяват. За да бъде взето предвид опростяването на член 47 от Регламент (ЕО) № 1828/2006, което в момента е в ход, предлага се да се предвиди разпоредба предоставените изпълнителни правомощия на Комисията да бъдат факултативни и да нямат задължителен характер.

ii) За да се постигне яснота, допустимите видове интервенции по отношение на съществуващи жилища (ремонт на общите части на жилищни сгради, ремонт и преустройство на сгради, които са публична собственост, с цел превръщането им в „социални жилища“) следва да бъдат включени в предлагания регламент.

iii) И накрая, трябва да се подобри сегашната формулировка на член 7, параграф 2 от регламента за ЕФРР, според която разходите се планират „в рамките на комплексна *операция* за градско развитие или във връзка с *приоритетна ос*, касаеща райони, засегнати или застрашени от физическо разрушение и социална изолация“. В тази връзка се предлага замяната на термините „операция“ и „приоритетна ос“ с термина „интегриран подход“, като така се гарантира, че интервенция в сектора на жилищното строителство е част от една по-широка по обхват интервенция, която включва свързани с жилищното строителство елементи като социални услуги, обществени пространства, култура, образование, транспортна инфраструктура, икономически дейности в района и т.н., без значение какъв е източникът на финансиране.

• **Общ контекст**

Достъпът до жилище и приемливи жилищни условия за всички граждани, и по-конкретно, за най-уязвимите, съставлява основно изискване на нашето общество.

Условията на живот на общностите, живеещи при крайни лишения и маргинализация, са в повечето случаи плачевни: високи нива на безработица, ниска образованост, липса на умения, липса на здравни услуги, престъпност, пространствена сегрегация, социална изолация, расизъм и евикции съставят мрачна картина, която контрастира с основните ценности на Европейския съюз.

Финансовата подкрепа по линия на структурните фондове може в значителна степен да подпомогне усилията на националните органи да сложат край на тази недопустима ситуация. Ето защо следва да се предоставят средства за интервенции в сектора на жилищното строителство, които са в полза на такива общности и които понастоящем не отговарят на критериите по линия на ЕФРР, а именно за i) интервенции в сектора на жилищното строителство, чийто обхват не е ограничен само до градски райони и ii) интервенции в сектора на жилищното строителство, които се изразяват в замяната на жилища с много ниско качество, независимо от района („градски“ или „селски“).

За да бъдат избегнати необосновани случаи на дискриминация, водещият принцип при предлаганите интервенции следва да бъде 2-ият основен принцип за

приобщаването на ромите, според който интервенциите, насочени към ромите като целева група, не трябва да изключват други хора, поставени при сходни социално-икономически условия⁴.

Освен това интервенции в сектора на жилищното строителство, осъществявани в полза на маргинализирани общности, за които са характерни крайни лишения, са само част от един сложен проблем. Ето защо трябва да им се обърне внимание в рамките на един многоизмерен интегриран подход, който да бъде изработен на национално ниво и който да включва стабилни партньорства и да вземе предвид аспекти, свързани с образованието, социалните въпроси, интеграцията, културата, здравеопазването, заетостта, сигурността и т.н. Поради това целта на настоящото предложение за изменение на действащия регламент за ЕФРР е да се предвидят задоволителни жилищни условия в рамките на един интегриран подход. В този контекст ролята на публичните органи на всички етапи от прилагането е от изключително значение.

• Съществуващи разпоредби в областта на предложението

С изключение на интервенциите, свързани с енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници, които са отворени за всички държави-членки, подкрепяните по линия на ЕФРР интервенции в сектора на жилищното строителство се отнасят само за държави-членки, присъединили се към Европейския съюз на 1 май 2004 г. или след тази дата, и при спазване на условията, предвидени в член 7, параграф 2 от Регламент № 1080/2006 и в член 47 от Регламент № 1828/2006 на Комисията.

Както е обяснено по-горе, тези условия не са достатъчни, за да се намери решение на специфичния жилищен проблем на маргинализираните общности. Следва също да се отбележи, че по силата на Регламент (ЕО) № 1698/2005 по линия на ЕЗФРСР вече се осъществяват интервенции в жилищния сектор в селските райони (напр. Ос 3 „Качество на живот в селските райони и разнообразяване на селската икономика“ — член 52, буква б), подточка ii) „обновяване и развитие на селата“).

Посредством изпълнявани в рамките на интегрирани подходи интервенции в сектора на жилищното строителство, осъществявани в полза на маргинализирани общности в селски райони, получаващи подкрепа по линия и на ЕЗФРСР и на ЕФРР, в които ЕСФ също може да участва, ще се увеличи значително наличната финансова подкрепа. Държавата-членка е компетентна да определя в рамките на един интегриран подход допълняемостта между фондовете по начин, който оптимизира полезните взаимодействия.

⁴

„Явната, но не изключителна насоченост към ромите е от съществено значение в инициативите за приобщаване. Тя има за цел съсредоточаването върху ромите като целева група, но не за сметка на други хора, поставени при сходни социално-икономически условия (...)“ Общи основни принципи за приобщаване на ромите — обсъдени на първата среща на интегрираната европейска платформа за приобщаване на ромите, април 2009 г., приложени към Заключенията на Съвета относно приобщаване на ромите, Люксембург, 8 юни 2009 г.

- **Съгласуваност с други политики и цели на Съюза**

Настоящото предложение напълно съответства на целите на ЕС в областта на политиките за недискриминация, равни възможности, икономическо и социално сближаване, регионално развитие и териториално сближаване.

2. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНАТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултация със заинтересованите страни**

Методи за консултация, основни целеви сектори и общ профил на участниците в консултациите

Неформални консултации са проведени неколнократно с национални органи, представители на маргинализирани общности и парламентаристи относно възможностите, предоставяни на маргинализираните общности от член 7, параграф 2 от регламента за ЕФРР, както и относно пречките и различните варианти за тяхното преодоляване.

Обобщение на отговорите и на начина, по който те са взети предвид

От проведените консултации стана ясно, че държавите-членки считат, че не е достатъчно да се търсят решения, основани на тълкуването на Регламент № 1080/2006.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение позволява финансовата подкрепа по линия на ЕФРР за интервенции в сектора на жилищното строителство, в случаи когато маргинализираните общности живеят при изключително бедни условия на живот и висока степен на социална изолация. Това не би било възможно без изменение на съществуващата регулаторна рамка.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Резюме на предлаганото действие**

Предлаганото изменение на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1080/2006 относно Европейския фонд за регионално развитие има за цел да позволи и улесни интервенциите в сектора на жилищното строителство, осъществявани в полза на маргинализираните общности в новите държави-членки, за които действащите разпоредби не могат да бъдат прилагани. Предвид сложността на интервенцията е важно националните органи да действат в рамките на един интегриран подход.

Освен това, за да се постигне опростяване, са предложени незначителни изменения на формулировките на действащите разпоредби.

- **Правно основание**

В член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие са определени условията за допустимост, приложими спрямо жилищния сектор в новите държави-членки.

- **Принцип на субсидиарност**

Предложението съответства на принципа на субсидиарност доколкото дава по-широки възможности на новите държави-членки да подкрепят интервенции в сектора на жилищното строителство, осъществявани в полза на маргинализирани общности, по начин, който държавите-членки смятат за най-подходящ, като същевременно продължават да прилагат интегриран подход като минимално условие за интервенцията. Това ще позволи интервенции, които са съобразени със специфичните характеристики на всяка общност, но които на практика използват един и същ метод.

- **Принцип на пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като се отнася само до това да се позволи подкрепа по линия на ЕФРР в сектора на жилищното строителство и за случаите, за които действащите разпоредби не могат да бъдат приложени. Такива интервенции се отнасят само до онези държави-членки, в които проблемът понастоящем съществува.

- **Избор на инструменти**

Предложен инструмент: Регламент.

Комисията вече е разгледала съществуващите съгласно действащото законодателство възможности. Дори и при по-гъвкаво тълкуване действащите правила, поставящи ограничения на допустимостта, не позволяват интервенции в сектора на жилищното строителство извън градските райони или замяната на съществуващи временни постройки с жилища в полза на маргинализираните общности, живеещи в новите държави-членки.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Общността.

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № .../2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 1080/2006 относно Европейския фонд за регионално развитие по отношение на допустимостта на интервенции в сектора на жилищното строителство, осъществявани в полза на маргинализирани общности

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 162 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията⁵,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁶,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁷,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора,

като имат предвид, че:

- (1) С оглед на подобряването на икономическото и социалното сближаване на Общността е необходимо да се предоставя подкрепа за ограничени по характер интервенции, свързани с ремонт на съществуващи сгради за жилищни цели в държавите-членки, присъединили се към Европейския съюз на 1 май 2004 г. или след тази дата. Тези интервенции могат да бъдат осъществени при условията, определени в член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) 1783/1999⁸.
- (2) Разходите следва да се планират в рамките на комплексна операция за градско развитие или във връзка с приоритетна ос, касаеща райони, засегнати или застрашени от физическо разрушение и социална изолация. За да се постигне яснота, следва да бъдат опростени условията, при които могат да бъдат осъществявани интервенции в сектора на жилищното строителство. Следователно, разходите за интервенции в сектора на жилищното строителство следва да бъдат планирани, като се вземат предвид различни параметри,

⁵ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁶ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁷ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁸ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1.

независимо от източника на финансиране. Следва също да се отбележи, че единствено разходите за интервенции по съществуващи сгради са допустими.

- (3) В държавите-членки, към които се прилага член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1080/2006, голяма част от маргинализираните общности живеят и извън градските райони. Ето защо е необходимо обхватът на допустимите разходи за интервенции в сектора на жилищното строителство, да се разшири в полза на тези общности, живеещи в селски райони.
- (4) Независимо дали тези общности са в градски или селски райони, разходите за замяната на съществуващи жилища с новопостроени следва също да бъдат допустими поради крайно мизерните им жилищни условия.
- (5) В съответствие с принцип № 2 от Общите основни принципи за приобщаване на ромите, на които наблегна Съветът в заключенията си относно приобщаване на ромите от 8 юни 2009 г., интервенциите в жилищния сектор, които са насочени към дадена целева група, не трябва да изключват други хора, поставени при сходни социално-икономически условия.
- (6) В съответствие с принцип № 1 от Общите основни принципи и с цел ограничаване на рисковете от сегрегация интервенциите в сектора на жилищното строителство, насочени към маргинализирани общности, следва да бъдат осъществявани в рамките на един интегриран подход, който включва действия, по-специално, в областта на образованието, здравеопазването, социалните въпроси, заетостта и сигурността.
- (7) По силата на настоящата регулаторна рамка критериите за подбор на райони за интервенции в сектора на жилищното строителство са в процес на опростяване. Поради разнородността на състоянието на жилищния фонд в държавите-членки тези критерии следва да бъдат определени на децентрализиран принцип. Ето защо Комисията не следва да има задължението да приеме такива критерии.
- (8) Регламент (ЕО) № 1080/2006 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1080/2006 се заменя със следното:

„2. Разходи за жилищно строителство, с изключение на разходите за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници, както са определени в параграф 1а, са допустими само по отношение на тези държави-членки, присъединили се към Европейския съюз на 1 май 2004 г. или след тази дата, когато са изпълнени следните условия:

а) разходите са планирани в обхвата на една от следните рамки:

- i) рамка, основаваща се на подход за интегрирано градско развитие, насочен към райони, засегнати или застрашени от физическо разрушение и социална изолация;
 - ii) рамка, основаваща се на интегриран подход за маргинализирани общности.
- б) средствата, отпускани за жилищно строителство, съставляват максимум 3 % от помощта по линия на ЕФРР в съответните оперативни програми или 2 % от общия размер на помощта по линия на ЕФРР;

За целите на буква а), подточка i) от първата алинея, разходите се отнасят само до една от следните интервенции:

- ремонт на общите части в съществуващи многофамилни жилища,
- ремонт и преустройство на съществуващи сгради, които са публична собственост или собственост на субекти с нестопанска цел, за използването им като жилища, предназначени за домакинства с ниски доходи или лица със специални нужди.

За целите на буква а), подточка ii) от първата алинея, интервенциите могат да включват замяната на съществуващи жилища с новопостроени домове.

Комисията може да приеме списък с критерии за определяне на районите, посочени в буква а), подточка i) от първата алинея и за съставяне на списък с допустимите интервенции по реда на член 103, параграф 3 от Регламент (ЕО) 1083/2006.“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и е пряко приложим във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на [...].

За Европейския парламент
Председател:
[...]

За Съвета
Председател:
[...]